

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 22.11.2023

K-1.431.1.26.2023.7.KKa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji w ramach zadań związanych z Domami Pomocy Społecznej w 2022 r., w tym szczegółowe rozliczenie dotacji przekazanej dla Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie, Nowe Czarnowo 66, 74-105 Nowe Czarnowo.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Powiat Gryfiński ul. Sprzymierzonych 4, 74-100 Gryfino
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Wojciech Konarski – Starosta Gryfiński
Okres objęty kontrolą	2022 r.
Kontrolujący	– Katarzyna Karczyńska – starszy inspektor (kierownik zespołu kontrolnego), – Magdalena Frymus – inspektor wojewódzki, z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	Upoważnienie nr 59/23 z dnia 19 czerwca 2023 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– art. 19 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r., poz. 190), – art. 175 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.)
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, gospodarność, rzetelność
Termin kontroli	26 czerwca – 7 lipca 2023 r.

Podstawa prawna	<ul style="list-style-type: none"> – Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm., Dz.U. z 2023 r., poz. 901), zwana dalej ustawą o pomocy społecznej, – Ustawa z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 1998 r., nr 64 poz. 414 ze zm.) – w części dotyczącej mieszkańców domu pomocy społecznej umieszczonych na podstawie tych przepisów.
Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pani Julia Porwit – Dyrektor DPS w Nowym Czarnowie. 2. Pani Ewa Bogdan – Specjalista pracy socjalnej w DPS w Nowym Czarnowie. 3. Pani Marta Lewińska – Starszy pracownik socjalny w DPS w Nowym Czarnowie. 4. Pani Dagmara Pawłowska – Starszy pracownik socjalny w DPS w Nowym Czarnowie.

USTALENIA KONTROLI

1. Domy Pomocy Społecznej w Powiecie Gryfińskim

Na terenie Powiatu Gryfińskiego (dalej: Powiat) funkcjonują 4 domy pomocy społecznej w: Dębach, Nowym Czarnowie, Trzcińsku-Zdroju i Moryniu. Kontrolą objęto dotację celową przekazaną w 2022 r. w ramach rozdziału 85202 w kwocie 2 541 662,00 zł dla Domu Pomocy Społecznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Nowym Czarnowie (dalej: DPS, Dom). Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie funkcjonuje jako jednostka organizacyjna Powiatu.

Decyzją z dnia 6 lipca 2021 r. Wojewoda Zachodniopomorski wydał zezwolenie na prowadzenie Domu w Nowym Czarnowie przeznaczonego dla 120 osób, w tym 19 miejsc dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz 101 miejsc dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

2. Terminowość przekazywania dotacji przez Starostwo Powiatowe do Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie

Zgodnie z ustawą budżetową na 2022 r. dla Powiatu zaplanowano dotację w rozdziale 85202 Domy Pomocy Społecznej w kwocie 5 781 876,00 zł. W trakcie roku budżetowego w planie dokonano zwiększeń środków o kwotę ogółem 79 573,00 zł oraz zmniejszeń na kwotę 427 202,00 zł. Na przedstawione zmiany planu dotacji wpłynęło:

- zwiększenie środków w ramach ustawy budżetowej (Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego nr 30/2022 z dnia 2 lutego 2022 r.) – zwiększenie dotacji o kwotę 48 633,00 zł,
- zmniejszenie środków w ramach ustawy budżetowej (Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego nr 272/2022 z dnia 15 czerwca 2022 r.) – zmniejszenie dotacji o kwotę 213 988,00 zł,

- zwiększenie wydatków budżetowych z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 25 (Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego nr 545/2022 z dnia 26 października 2022 r.) – zwiększenie dotacji o kwotę 30 940,00 zł,
- zmniejszenie środków w ramach ustawy budżetowej (Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego nr 640/2022 z dnia 30 listopada 2022 r.) – zmniejszenie dotacji o kwotę 213 214,00 zł.

Plan dotacji celowej dla Powiatu wyniósł po zmianach **5 434 247,00 zł**.

W ramach przyznanych środków dla DPS w Nowym Czarnowie zaplanowano dotację w kwocie **2 548 590,00 zł**. W trakcie roku budżetowego dokonano zwiększeń na kwotę 68 134,00 zł oraz zmniejszeń na kwotę 75 062,00 zł. Dokonane zmiany nastąpiły wskutek:

- zwiększenia środków w ramach ustawy budżetowej (Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego nr 30/2022 z dnia 2 lutego 2022 r.) – zwiększenie dotacji o kwotę 38 457,00 zł,
- zmniejszenia środków w ramach ustawy budżetowej (Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego nr 272/2022 z dnia 15 czerwca 2022 r.) – zmniejszenie dotacji o kwotę 15 892,00 zł,
- zwiększenia wydatków budżetowych z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 25 (Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego nr 545/2022 z dnia 26 października 2022 r.) – zwiększenie dotacji o kwotę 29 677,00 zł,
- zmniejszenia środków w ramach ustawy budżetowej (Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego nr 640/2022 z dnia 30 listopada 2022 r.) – zmniejszenie dotacji o kwotę 59 170,00 zł.

Plan po zmianach wyniósł **2 541 662,00 zł**.

(dowód: akta kontroli od str. 69-70)

Kontrolujący ustalili terminy przekazywania przez Powiat poszczególnych transz dotacji do DPS. Stwierdzono, że DPS otrzymywał od Powiatu dotację we wspólnych transzach z wkładem własnym Powiatu. Na potrzeby kontroli DPS przypisał do poszczególnych transz kwoty dotacji otrzymanych od Powiatu. Dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Dotacja		Zwiększenia dotacji		Data przekazania środków do DPS	Kwota przekazanej dotacji	Liczba dni pomiędzy wpływem a przekazaniem transzy wg DPS	Różnica w przekazanych kwotach
data przekazania do SP	kwota	data przekazania do SP	kwota				
26.01.2022 r.	174 158,00 zł			03.02.2022 r. 21.02.2022 r. 22.02.2022 r.	174 158,00 zł	8 26 27	0,00 zł
23.02.2022 r.	134 483,00 zł	23.02.2022 r.	38 457,00 zł	21.03.2022 r.	172 940,00 zł	26	0,00 zł
24.03.2022 r.	172 883,00 zł			05.04.2022 r. 22.04.2022 r.	172 883,00 zł	12 29	0,00 zł

22.04.2022 r.	209 008,00 zł			22.04.2022 r.	209 008,00 zł	0	0,00 zł
17.05.2022 r.	209 008,00 zł			25.05.2022 r.	209 008,00 zł	8	0,00 zł
21.06.2022 r.	124 047,00 zł			23.06.2022 r.	124 047,00 zł	2	0,00 zł
29.06.2022 r.	215 587,00 zł			05.07.2022 r.	215 587,00 zł	6	0,00 zł
20.07.2022 r.	141 536,00 zł			25.07.2022 r.	141 536,00 zł	5	0,00 zł
23.08.2022 r.	206 555,00 zł			24.08.2022 r.	206 555,00 zł	1	0,00 zł
22.09.2022 r.	193 753,00 zł			26.09.2022 r.	193 753,00 zł	4	0,00 zł
21.10.2022 r.	183 445,00 zł			24.10.2022 r.	183 445,00 zł	3	0,00 zł
		27.10.2022 r.	29 677,00 zł	02.11.2022 r.	29 677,00 zł	6	0,00 zł
22.11.2022 r.	190 939,00 zł			25.11.2022 r.	190 939,00 zł	3	0,00 zł
07.12.2022 r.	105 756,00 zł			15.12.2022 r.	105 756,00 zł	8	0,00 zł
20.12.2022 r.	212 370,00 zł			21.12.2022 r.	212 370,00 zł	1	0,00 zł
OGÓŁEM	2 473 528,00 zł	x	68 134,00 zł	x	2 541 662,00 zł	x	0,00 zł

(dowód: akta kontroli od str. 71-117)

Odnosząc się do sposobu przekazywania przez Powiat środków z dotacji do DPS, Dyrektor DPS oświadczyła, że: „Środki na wydatki Dom Pomocy Społecznej otrzymuje od jednostki nadrzędnej – Powiatu Gryfińskiego. Na otrzymywane transze środków na wydatki składają się środki własne powiatu oraz kwoty z dotacji celowej z budżetu państwa na bieżącą działalność DPS.

W związku z powyższym oświadczam, że przedstawione zestawienie wpływu transz jest wyłącznie zestawieniem technicznym; wysokość przekazywanych środków wynikała z zapotrzebowania na wydatki składanego przez DPS zgodnie z przyjętym harmonogramem realizacji wydatków. Zarówno wysokość jak i terminy przekazywanych środków dotacji nie miały wpływu na działalność DPS. Jednostka na bieżąco posiadała w odpowiedniej wysokości środki na wydatki”. Oświadczenie przyjęto.

(dowód: akta kontroli od str. 118)

Powiat przekazał poszczególne transze dotacji w kwotach odpowiadających środkom przyznanym dla DPS przez Wojewodę Zachodniopomorskiego. W związku z przypisaniem przez DPS kwot dotacji do poszczególnych transz, wykazane w tabeli dni (od 1 dnia do 29 dni) pomiędzy wpływem dotacji do Starosty, a przekazaniem jej do DPS są jedynie danymi poglądowymi. Terminy przekazania środków nie miały wpływu na funkcjonowanie DPS.

3. Weryfikacja danych stanowiących podstawę do naliczenia miesięcznych transz dotacji w rozdziale 85202 dla Powiatu

W celu ustalenia czy DPS w Nowym Czarnowie prawidłowo wykazywał dane, stanowiące podstawę do obliczania miesięcznych transz dotacji przekazywanych przez Urząd Wojewódzki dla Powiatu w ramach rozdziału 85202, kontrolujący zweryfikowali:

- liczbę mieszkańców DPS, którzy zostali przyjęci do domu na podstawie przepisów o pomocy społecznej obowiązujących przed 1 stycznia 2004 r., wykazywaną przez DPS na koniec

każdego miesiąca w okresie od grudnia 2021 r. do listopada 2022 r., stanowiącą podstawę do naliczenia dotacji w 2022 r.,

- wysokość miesięcznych dochodów uzyskanych przez DPS z tytułu odpłatności dokonywanych przez mieszkańców objętych dotacją, wykazywaną na koniec każdego miesiąca w okresie od grudnia 2021 r. do listopada 2022 r. do naliczenia dotacji w 2022 r.,
- wysokość średniego miesięcznego kosztu utrzymania w DPS w Nowym Czarnowie obowiązującego w 2022 r.

3.1 Liczba mieszkańców w Domu Pomocy Społecznej przyjętych na podstawie przepisów o pomocy społecznej obowiązujących przed 1 stycznia 2004 r.

Miesięczne informacje o liczbie mieszkańców w DPS w Nowym Czarnowie (w tym umieszczonych w domach na tzw. „starych zasadach”, tj. przyjętych do Domu na podstawie przepisów o pomocy społecznej obowiązujących przed 1 stycznia 2004 r.) przekazywane są przez DPS do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie (dalej: PCPR), funkcjonującego jako jednostka Starostwa Powiatowego. Zweryfikowane dane są następnie przekazywane do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie (dalej: ZUW). Kontrolujący poddali analizie prawidłowość danych wykazanych w tym zakresie. Szczegóły dotyczące liczby mieszkańców przedstawiono w poniższej tabeli.

Miesiąc, na który przekazywana jest dotacja	Dane na dzień	Liczba osób zamieszkałych w DPS w 2022 r. na podstawie przepisów obowiązujących przed 01.01.2004 r.		Różnica (3-4)	Liczba mieszkańców DPS ogółem	Udział % mieszkańców dotowanych (3 : 6)
		Stwierdzona w oparciu o dokumenty źródłowe	Wykazana przez DPS			
1	2	3	4	5	6	7
Styczeń	31.12.2021 r.	67	67	0	119	56,30%
Luty	31.01.2022 r.	67	67	0	119	56,30%
Marzec	28.02.2022 r.	67	67	0	119	56,30%
Kwiecień	31.03.2022 r.	67	67	0	120	55,83%
Maj	30.04.2022 r.	67	67	0	120	55,83%
Czerwiec	31.05.2022 r.	67	67	0	119	56,30%
Lipiec	30.06.2022 r.	67	67	0	119	56,30%
Sierpień	31.07.2022 r.	66	66	0	118	55,93%
Wrzesień	31.08.2022 r.	66	66	0	120	55,00%
Październik	30.09.2022 r.	66	66	0	120	55,00%
Listopad	31.10.2022 r.	66	66	0	120	55,00%
Grudzień	30.11.2022 r.	66	66	0	120	55,00%
OGÓLEM		799	799	0	1433	55,76%

Liczba mieszkańców DPS umieszczonych na tzw. „starych zasadach” wykazywana do naliczania dotacji za grudzień 2022 r. uległa zmniejszeniu w porównaniu do stycznia 2022 r. Na zmniejszenie liczby mieszkańców miał wpływ 1 zgon. Kontrolujący zweryfikowali wykazaną zmianę w liczbie

mieszkańców w oparciu o akt zgonu. Dodatkowo liczbę mieszkańców objętych dotacją potwierdzono w oparciu o udostępnioną dokumentację oraz ewidencję księgową odpłatności z tytułu pobytu w DPS. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. W badanym okresie nie doszło do przemieszczeń dotowanych mieszkańców pomiędzy domami.

(dowód: akta kontroli od str. 119-192)

3.2 Dochody z tytułu odpłatności uzyskane przez Dom Pomocy Społecznej od mieszkańców przyjętych na podstawie przepisów o pomocy społecznej obowiązujących przed 1 stycznia 2004 r.

Kontrolujący objęli analizą dokumentację źródłową, na podstawie której PCPR przekazywało informacje o dochodach uzyskiwanych od mieszkańców umieszczonych w DPS na tzw. „starych zasadach” do ZUW.

3.2.1 Informacje o dochodach z odpłatności oraz ewidencja księgową w zakresie uzyskiwanych odpłatności

Księgi rachunkowe DPS prowadzone są bezpośrednio w jednostce budżetowej na podstawie Zarządzenia nr 24/2011 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie z dnia 4 listopada 2011 r. ze zm. w sprawie przyjęcia Zasad (polityki) rachunkowości w Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie.

(dowód: akta kontroli od str. 193-196)

Zgodnie z polityką rachunkowości należności z tytułu dochodów budżetowych wykazywane są na kontach analitycznych konta 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych prowadzonych według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą, tj. 221-01-D85202-0830 Opłaty mieszkańców dotowanych (imię i nazwisko mieszkańca). Natomiast wpływy z tytułu odpłatności za pobyt mieszkańców umieszczonych w DPS na podstawie przepisów o pomocy społecznej obowiązujących przed 1 stycznia 2004 r., wykazywane są w ewidencji księgowej na koncie 130-01-D85202-0830 Opłaty mieszkańców dotowanych.

Informacje dotyczące zrealizowanych odpłatności od dotowanych mieszkańców przekazywano do PCPR na podstawie danych z ewidencji księgowej.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w przypadku 7 miesięcznych informacji wykazywane dane o osiągniętych dochodach z tytułu odpłatności za pobyt w DPS nie były pobierane z dokumentacji finansowo-księgowej we właściwy sposób. **Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

Dodatkowo w wyniku analizy kształtowania się dochodów uzyskanych z odpłatności za pobyt w DPS w poszczególnych miesiącach w 2022 r. ustalono znaczny spadek dochodów uzyskanych z odpłatności za pobyt w DPS w maju 2022 r. w stosunku do poprzednich miesięcy. W kwietniu wykonane dochody wyniosły 97 826,73 zł, natomiast w maju tylko 67 213,09 zł. Spadek dochodów wynosił 30 613,64 zł. tj. o 31,29 %. W czerwcu 2022 r. stwierdzono natomiast znaczny wzrost

dochodów. Dochody w tym miesiącu wyniosły 165 456,15 zł. Kontrolujący poprosili o podanie przyczyn spadku, a następnie wzrostu wykonanych dochodów w poszczególnych miesiącach. Pani Dyrektor DPS wyjaśniła, że: „Na odpłatności za pobyt w DPS wpływają potrącenia dokonywane przez ZUS ze świadczeń należnych mieszkańcom oraz w pozostałym brakującym zakresie dopłaty z konta depozytowego na poczet odpłatności za dany miesiąc zgodnie z kwotami ustalonymi w decyzjach administracyjnych. Dopłaty są dokonywane na podstawie oświadczenia mieszkańca o wyrażeniu zgody na potrącanie z konta depozytowego należności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej, do wysokości ustalonych według właściwej decyzji administracyjnej. Znaczący spadek dochodów uzyskanych z odpłatności za pobyt w DPS w maju 2022 r. w stosunku do miesiąca poprzedniego wynikał z faktu, iż do końca miesiąca nie dokonano dopłat z konta depozytowego mieszkańców na poczet odpłatności za pobyt w DPS za miesiąc maj. Dopłaty zostały dokonane w miesiącu czerwcu 2022 r. Wynikało to z faktu, iż księgowa przebywała pod koniec maja na urlopie wypoczynkowym, tj. od 18.05.2022 r. do 31.05.2022 r. W związku z powyższym dochody uzyskane z odpłatności za pobyt w DPS w miesiącu czerwcu były wyższe w stosunku do poprzednich miesięcy, gdyż zawierały się tam również dopłaty za miesiąc maj 2022 r.”.

(dowód: akta kontroli str. 27-28, 41)

Powyższe postępowanie miało wpływ na wysokość faktycznych dochodów z tytułu opłat mieszkańców za pobyt w DPS w poszczególnych miesiącach. Dochody w danym miesiącu powinny odzwierciedlać kwoty wynikające z decyzji administracyjnych wydanych przez organ mieszkańcom DPS, gdyż stanowią kluczową daną do obliczenia miesięcznych transz dotacji celowej.

3.2.2 Decyzje o odpłatnościach

Kontrolujący na podstawie 16 decyzji administracyjnych (dot. 6 mieszkańców DPS) dokonali weryfikacji prawidłowości ustalenia kwoty odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie. Decyzje o ustaleniu wysokości opłaty za pobyt w DPS mieszkańców umieszczonych na tzw. „starych zasadach” oraz o zmianie wysokości tej opłaty wydawane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie na podstawie dokumentów potwierdzających zmianę dochodu mieszkańców.

(dowód: akta kontroli str. 529-670)

Kontrolujący nie stwierdzili nieprawidłowości w sposobie naliczania odpłatności za pobyt. Zmiana wysokości odpłatności następowała zgodnie z art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej w myśl którego, zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne nie wpływa na wysokość tej odpłatności, jeżeli kwota zmiany nie przekroczyła 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W celu ustalenia czy zmiana dochodu przekroczyła 10% kryterium dochodowego porównywano aktualną kwotę dochodu z dochodem, który stanowił podstawę wydania ostatniej decyzji o odpłatności.

Zbadano również od jakiego momentu obowiązywała nowa kwota odpłatności określona w wydawanych decyzjach w przypadku zmiany sytuacji dochodowej mieszkańca. Stwierdzono, iż

nowa kwota odpłatności obowiązywała od momentu faktycznej zmiany sytuacji dochodowej mieszkańca DPS.

Z analizy dokumentacji wynika, że aktualizacja kwoty odpłatności z wyrównaniem została naniesiona w ewidencji do grudnia 2022 r., tj. w roku, w którym doszło do zmiany.

(dowód: akta kontroli str.527-528, 694-748)

Dodatkowo w wyniku kontroli ustalono, że decyzje zmieniające odpłatności za pobyt w Domu obowiązujące od stycznia 2022 r., wystawiane były dopiero kilka miesięcy później (np. w przypadku Pana X. X. decyzję zmieniającą odpłatność od stycznia i marca 2022 r. wydano w dniu 15 czerwca 2022 r., a w przypadku Pani X. X. odpłatność obowiązującą od marca 2022 r. ustalono decyzją z dnia 18 sierpnia 2022 r.).

W związku z tym kontrolujący zwrócili się do Powiatu z pytaniem w powyższym zakresie. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że: „(...) *Ustalenie aktualnej sytuacji dochodowej mieszkańca wymaga skompletowania dokumentacji świadczącej o jego dochodzie, (np. skompletowanie decyzji, zaświadczeń lub innych dokumentów świadczących o jego dochodzie), która zostaje przekazywana do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie celem przeliczenia i ustalenia odpłatności za pobyt w DPS. Zmiana w przepisach prawnych dotycząca zniesienia zaliczki na podatek odprowadzanej do urzędu skarbowego rencistom i emerytom spowodowała, że dochód mieszkańców DPS uległ zmianie. Okazało się, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie przysyłał automatycznie nowych decyzji dot. otrzymywanych świadczeń za styczeń 2022 r., więc konieczne było uzyskanie zaświadczenia o dochodzie. (...)*

W marcu każdego roku kalendarzowego następuje waloryzacja świadczeń rentowych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych automatycznie rozsyła nowe decyzje o wysokości świadczeń rentowych. (...). W okresie od 24.01.2022 r. do 28.02.2022 r. w Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie wprowadzona została praca zdalna dla pracowników administracji DPS. Z powodu pandemii niektórzy pracownicy DPS przebywali także na kwarantannach/zwolnieniach lekarskich z powodu zachorowań na koronawirusa, dlatego też kontakt z mieszkańcami/kuratorami/opiekunami prawnymi był utrudniony. (...)”.

Dodatkowo w wyjaśnieniu wskazano, że w przypadku dwóch wymienionych w pytaniu podopiecznych ostatnie dokumenty dotyczące wysokości świadczeń zostały przekazane przez ZUS do DPS w dniu 2 czerwca 2022 r. Następnie w dniu 9 czerwca 2022 r. Dom przekazał dokumentację do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie celem przeliczenia i ustalenia odpłatności za pobyt w DPS. Wyjaśnienia w powyższym zakresie przyjęto.

(dowód: akta kontroli str. 32-33, 529-533, 575-592, 671)

Ponadto kontrolujący zweryfikowali prawidłowość dokonywania pomniejszych kwot pobranych odpłatności z tytułu pobytu mieszkańców w Domu Pomocy Społecznej za okres nieobecności nieprzekraczający 21 dni w roku kalendarzowym. Ustalono, że w przypadku 3 mieszkańców błędnie naliczono kwotę pomniejszenia odpłatności. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli str.672-748)

3.3 Średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej

Kontrolujący w oparciu o Zarządzenie nr 2/2021 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie w sprawie wprowadzenia procedury wyliczenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej, ewidencję księgową oraz inne dokumenty źródłowe zweryfikowali prawidłowość ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania w DPS w Nowym Czarnowie. Zgodnie z art. 60 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej w okresie od stycznia 2022 r. do marca 2022 r. stosowano średni miesięczny koszt utrzymania ogłoszony w roku poprzednim. Natomiast na podstawie art. 60 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy od kwietnia 2022 r. obowiązywał średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w wysokości 4 581,97 zł. W tabeli przedstawiono zestawienie stosowanych średnich kosztów w 2022 r.

Jednostka	Średni miesięczny koszt utrzymania w DPS	
	styczeń – marzec 2022 r.	kwiecień – grudzień 2022 r.
Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie	4 043,64 zł	4 581,97 zł

(dowód: akta kontroli od str. 749-750)

Dom Pomocy Społecznej wykazał, że kwota rocznych kosztów działalności Domu za rok poprzedni wyniosła 6 383 232,46 zł. Kwota ta została ustalona na podstawie ewidencji księgowej kont zespołu „4” z uwzględnieniem amortyzacji. Dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Nr konta księgowego	Nazwa kosztu wg rodzaju	Kwota kosztów
400	Amortyzacja	136 305,00 zł
401	Zużycie materiałów i energii	445 239,74 zł
402	Usługi obce	880 083,23 zł
403	Podatki i opłaty	6 281,30 zł
404	Wynagrodzenia	3 946 703,77 zł
405	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	952 937,08 zł
409	Pozostałe koszty rodzajowe	15 682,34 zł
OGÓLEM		6 383 232,46 zł

(dowód: akta kontroli str.758, 772)

Kontrolujący dokonali analizy kosztów działalności DPS w 2021 r. wykazanych do obliczenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Zwrócono uwagę, że najwyższe koszty poniesiono na wynagrodzenia w kwocie 3 946 703,77 zł oraz ubezpieczenia i inne świadczenia w kwocie 952 937,08 zł., co łącznie stanowi 76,76% poniesionych kosztów.

Kontrolujący ustalili, że DPS obliczał średni miesięczny koszt utrzymania wg obowiązującej w 2022 r. procedury wyliczenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania wprowadzonej Zarządzeniem nr 2/2021 Dyrektora PCPR w Gryfinie.

W wyniku kontroli stwierdzono, że Jednostka nieprawidłowo ustaliła średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2021 r. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

4. Rozliczenie dotacji

W oparciu o zweryfikowane dane dotyczące miesięcznej liczby mieszkańców umieszczonych w DPS w Nowym Czarnowie przed 1 stycznia 2004 r., miesięcznych kwot odpłatności od tych mieszkańców oraz średniego miesięcznego kosztu utrzymania kontrolujący dokonali rozliczenia dotacji przyznanej dla DPS.

Ustalono, że Jednostka błędnie ustaliła i rozliczyła kwoty miesięcznych dotacji dla DPS w rozdziale 85202. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: zakres, przyczyny i skutki nieprawidłowości.**

5. Wydatkowanie środków z dotacji i źródła finansowania Domu Pomocy Społecznej

W związku z realizacją zadania Powiat Gryfiński otrzymał w 2022 r. dotację w rozdziale 85202 na łączną kwotę 5 434 247,00 zł, z tego na DPS w Nowym Czarnowie kwotę **2 541 662,00 zł**.

Dotacja w wysokości 2 541 662,00 zł miała zostać przeznaczona na bieżącą działalność DPS w Nowym Czarnowie.

Kontrolujący zweryfikowali wydatki poniesione ze środków dotacji w ramach rozdziału 85202 w Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie. Dom prowadzi ewidencję księgową wydatków, bez podziału na wydatki poniesione ze środków dotacji i innych źródeł.

Z analizy przedłożonej ewidencji księgowej oraz sprawozdania z rozliczenia dotacji wynika, że środki z dotacji na utrzymanie DPS w 2022 r. zostały wykorzystane w 100%, tj. w kwocie **2 541 662,00 zł**. Szczegóły w poniższej tabeli.

Paragraf klasyfikacji budżetowej	Nazwa paragrafu wydatków	Wydatki poniesione ze środków dotacji	
		w zł	w %
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 619 384,69	63,71
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	109 658,33	4,31
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	304 853,42	11,99
4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	34 420,19	1,35
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	33 629,03	1,32
4220	Zakup środków żywności	921,81	0,04
4230	Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych	6 369,52	0,25
4300	Zakup usług pozostałych (catering)	353 764,97	13,92
4440	Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	76 179,10	3,00
4480	Podatek od nieruchomości	2 480,94	0,10
Razem		2 541 662,00	100,00

(dowód: akta kontroli str. 110-117, 826-829, 936)

Struktura wydatków ze środków dotacji w 2022 r. przedstawia się następująco:

- §§ 4010, 4040, 4110 i 4120 wynagrodzenia osobowe i dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi: 2 068 316,63 zł (81,38% ogółu wydatków z dotacji),
- §§ 4210, 4220, 4230, 4300, 4440 i 4480 (wydatki rzeczowe): 473 345,37 zł (18,62% ogółu wydatków z dotacji).

Kontrolujący poddali analizie wszystkie wydatki poniesione ze środków dotacji. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Dodatkowo ustalono, że środków z dotacji nie wydatkowano na inwestycje.

W wyniku kontroli stwierdzono, że dokumenty finansowo-księgowe spełniają wymogi wskazane w art. 21 ustawy o rachunkowości. Zostały zatwierdzone pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym przez osoby do tego upoważnione. Na wszystkich dokumentach księgowych widnieją opisy czego dotyczy wydatek. Wydatki zostały ujęte z uwzględnieniem właściwej klasyfikacji budżetowej. Stwierdzono, że wszystkie skontrolowane płatności były dokonane w wysokości wynikającej z dokumentów księgowych.

(dowód: akta kontroli str. 827-934)

Strukturę wydatków ogółem poniesionych przez Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie w 2022 r. w rozdziale 85202 przedstawia poniższa tabela.

Wydatki ogółem	W tym wydatki z:		Udział dotacji w wydatkach ogółem
	dotacji	innych źródeł	
6 767 013,10 zł	2 541 662,00 zł	4 225 351,10 zł	37,56%

(dowód: akta kontroli str. 826-830)

Wydatki ogółem poniesione na Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie w 2022 r. w rozdziale 85202 wyniosły **6 767 013,10 zł (w 2022 r. DPS poniósł również wydatki w rozdziale 85156 w wysokości 3 292,20 zł)**, w tym udział środków z dotacji stanowił 37,56% (tj. 2 541 662,00 zł). Kwota wydatków w ramach rozdziału 85202 jest zgodna z kwotą wynikającą ze sprawozdania Rb-28S.

W poniższej tabeli przedstawiono źródła finansowania wydatków w 2022 r. w Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie.

Źródła finansowania DPS	w zł	w %
Dotacja z budżetu państwa na bieżącą działalność DPS	2 541 662,00	37,54%
Środki własne powiatu	4 125 002,10	60,93%
Dotacja celowa na składki na ubezpieczenia zdrowotne mieszkańców (dzieci)	3 292,20	0,05%
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	100 319,00	1,48%
RAZEM	6 770 305,30*	100,00%

*W kwocie uwzględniono dotację przekazaną i wydatkowaną w rozdziale 85156 w wysokości 3 292,20 zł.

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora DPS w Nowym Czarnowie, Dom w 2022 r. nie prowadził działalności gospodarczej.

(dowód: akta kontroli str.826-830, 935-942)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości

Ad 3.2.1. Informacje o dochodach z odpłatności oraz ewidencja księgowa w zakresie uzyskiwanych odpłatności

Nieprawidłowe wykazywanie dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w DPS

W wyniku weryfikacji przez kontrolujących danych wykazywanych w informacjach dotyczących liczby mieszkańców w DPS oraz kosztów ich utrzymania w okresie grudzień 2021 r. – listopad 2022 r. w zakresie dochodów uzyskanych z odpłatności za pobyt mieszkańców objętych dotacją z ewidencją księgową konta 130-01 stwierdzono różnice w kwotach dochodów w przypadku 7 miesięcy. Szczegóły kwotowe zawarto w poniższej tabeli.

Miesiąc	Stan na dzień	Dochody z tytułu odpłatności (dot. mieszkańców DPS umieszczonych przed 01.01.2004)		Różnica (3-4)
		Wykonane	Wykazane przez DPS	
1	2	3	4	5
Styczeń	31.12.2021 r.	96 822,43 zł	96 765,73 zł	56,70 zł
Luty	31.01.2022 r.	96 460,73 zł	97 983,96 zł	-1 523,23 zł
Marzec	28.02.2022 r.	97 844,32 zł	98 040,87 zł	-196,55 zł
Kwiecień	31.03.2022 r.	97 642,44 zł	97 983,96 zł	-341,52 zł
Maj	30.04.2022 r.	97 826,73 zł	97 983,97 zł	-157,24 zł
Czerwiec	31.05.2022 r.	67 213,09 zł	68 886,88 zł	-1 673,79 zł
Lipiec	30.06.2022 r.	165 456,15 zł	165 456,15 zł	0,00 zł
Sierpień	31.07.2022 r.	106 637,53 zł	95 855,43 zł	10 782,10 zł
Wrzesień	31.08.2022 r.	108 657,37 zł	108 657,37 zł	0,00 zł
Październik	30.09.2022 r.	118 964,94 zł	118 964,94 zł	0,00 zł
Listopad	31.10.2022 r.	111 471,44 zł	111 471,44 zł	0,00 zł
Grudzień	30.11.2022 r.	108 946,83 zł	108 946,83 zł	0,00 zł

(dowód: akta kontroli str. 167-192, 197-523)

W związku z różnicami kwotowymi Pani Dyrektor wyjaśniła, że: „*Prawidłowa kwota dochodów uzyskanych z odpłatności za pobyt mieszkańców objętych dotacją za okres 1-31 grudnia 2021 r. to kwota 96 822,43 zł – wynikająca z ewidencji księgowej. Wykazana kwota w sprawozdaniu pn. Informacja dotycząca liczby mieszkańców w Domu Pomocy Społecznej (DPS) oraz kosztów ich utrzymania wg stanu na dzień 31.12.2021 r. w wysokości 96 765,73 zł jest nieprawidłowa. Pracownik socjalny wyznaczony przez Dyrektora przygotowuje ww. sprawozdanie. Informację o dochodach uzyskanych z odpłatności za pobyt mieszkańców objętych dotacją otrzymuje od księgowej. Informację o dochodach wg stanu na dzień 31.12.2021 r. przekazała pracownikowi socjalnemu główna księgowa zatrudniona na czas zastępstwa, która obecnie nie pracuje już w Domu Pomocy Społecznej; W związku z powyższym nie sposób ustalić dlaczego główna księgowa zatrudniona na czas zastępstwa podała nieprawidłową kwotę, gdyż nie ma możliwości uzyskania od niej wyjaśnień*”.

(dowód: akta kontroli str. 27, 40)

W kwestii pozostałych różnic Pani Dyrektor DPS przedstawiła poniższą tabelę jednocześnie wyjaśniając, że:

”

	130 Dt	221 Ct
01/2022	96 460,73 zł	97 983,96 zł
02/2022	97 844,32 zł	98 040,87 zł
03/2022	97 642,44 zł	97 983,96 zł
04/2022	97 826,73 zł	97 983,97 zł
05/2022	67 213,09 zł	68 886,88 zł
06/2022	165 456,15 zł	165 456,15 zł
07/2022	106 637,53 zł	113 527,30 zł
suma	729 080,99 zł	739 863,09 zł

Różnica 10 782,10 zł

Wykazane dochody za dany okres były zawyżone o 10.782,10 zł

Skorygowana kwota za 07/2022 106.637,53 zł – 10.782,10 zł = 95.855,43 zł

Różnica wynika ze sposobu księgowania regulacji odpisów za nieobecności mieszkańców nie są one księgowane stornem czerwonym na koncie 221 po stronie Ct dlatego nie pomniejszyły kwot podawanych do sprawozdania (221 Ct)

Było możliwe podawanie właściwej kwoty dochodów od 01/2022 z konta 130 strona Dt. Po zorientowaniu się że obroty na koncie 221 strona Ct są zawyżone o wartość odpisów skorygowano kwotę podawaną do sprawozdania za miesiąc 07/2023 o kwotę różnicy. Od miesiąca 08/2023 podawano już kwoty do sprawozdania z konta 130”.

(dowód: akta kontroli str. 524-526)

W miesięcznych informacjach o dochodach z tytułu odpłatności przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej do ZUW należy wykazywać dane o uzyskanych dochodach, czyli o dochodach jakie faktycznie zostały zrealizowane w danym miesiącu. Dane te muszą być zgodne z ewidencją księgową.

Zidentyfikowaną przyczyną nieprawidłowego podawania danych wojewodzie było pobieranie danych o dochodach z ewidencji księgowej salda konta 221-01 zamiast według salda konta 130-01 oraz dokonanie korekty kwoty dochodów w miesięcznej informacji dla wojewody za lipiec 2022 r., która pomniejszyła rzeczywiste dochody za ten miesiąc.

Skutkiem błędnego podania kwot dochodów oraz korekty kwoty dochodów w miesięcznej informacji dla wojewody za lipiec 2022 r. jest pobranie dotacji celowej w nadmiernej wysokości. **Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: zakres przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości, Ad 4. Rozliczenie dotacji.**

Odpowiedzialność za wykazywane dochody z tytułu odpłatności za pobyt w DPS ponoszą osoby dokonujące przelewów oraz księgujące dochody, a także bezpośrednio je nadzorujące.

Ad 3.2.2 Decyzje o odpłatnościach

Błędne naliczenie kwoty pomniejszenia odpłatności za okres nieobecności mieszkańca w Domu

W wyniku analizy dokumentacji związanej z pobieraniem odpłatności od mieszkańców DPS (decyzje o odpłatnościach, zestawienie nieobecności, ewidencja księgową) kontrolujący stwierdzili, że w przypadku 3 mieszkańców Domu, Jednostka dokonała pomniejszenia odpłatności za dni nieobecności w roku kalendarzowym w błędnej kwocie. Szczegółowe zestawienie przedstawiono w tabeli.

Dane	Miesiąc nieobecności	Liczba dni w miesiącu	Liczba dni nieobecności	Kwota odpłatności w miesiącu	Kwota pomniejszenia	Różnica
1	2	3	4	5	$6=(5/3) \times 4$	7
Podopieczny X. X.						
Wg DPS	Sierpień	31	3	1 651,26 zł	159,80 zł	11,99 zł
Wg kontrolujących	Sierpień	31	3	1 775,12 zł	171,79 zł	
Podopieczny X. X.						
Wg DPS	Czerwiec	30	8	2 185,26 zł	582,73 zł	0,01 zł
Wg kontrolujących	Czerwiec	30	8	2 185,26 zł	582,74 zł	
Podopieczny X. X.						
Wg DPS	Styczeń	31	5	1 218,59 zł	196,55 zł	12,79 zł
Wg kontrolujących	Styczeń	31	5	1 297,90 zł	209,34 zł	
Wg DPS	Luty	28	4	1 218,59 zł	174,08 zł	11,33 zł
Wg kontrolujących	Luty	28	4	1 297,90 zł	185,41 zł	
Wg DPS	Marzec	31	4	1 218,59 zł	157,24 zł	17,43 zł
Wg kontrolujących	Marzec	31	4	1 353,67 zł	174,67 zł	
Wg DPS	Kwiecień	30	2	1 218,59 zł	81,24 zł	9,00 zł
Wg kontrolujących	Kwiecień	30	2	1 353,67 zł	90,24 zł	
Wg DPS	Maj	31	3	1 297,90 zł	125,60 zł	5,40 zł
Wg kontrolujących	Maj	31	3	1 353,67 zł	131,00 zł	
Razem Pani X. X.						55,95 zł
ŁĄCZNIE RÓŻNICE						67,95 zł

W związku ze stwierdzonymi różnicami kontrolujący zwrócili się do Powiatu z prośbą o informację z jakiego powodu powstały powyższe rozbieżności, dlaczego wyliczenia kwoty pomniejszenia dokonano w oparciu o nieprawidłową kwotę odpłatności, tj. niezgodną z decyzją wydaną przez PCPR za ten okres oraz pytaniem, czy powyższe kwoty zostały rozliczone z podopiecznymi DPS, tj. zwrócone podopiecznym.

Wyjaśnienia w powyższym zakresie udzieliła Dyrektor DPS w Nowym Czarnowie „(...) Rozbieżności w kwocie odpisów za nieobecność wynikały z faktu, iż pomniejszenia o dni nieobecności są dokonywane comiesięcznie, do 5-go dnia miesiąca następnego zgodnie z przyjętą Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych w Domu Pomocy

Spółecznej w Nowym Czarnowie (kserokopia w załączeniu). Odpisy za nieobecność były ustalone w wysokości, w jakiej w danym momencie wynosiła odpłatność mieszkańca, zgodnie z aktualnie obowiązującą decyzją administracyjną. Po dokonaniu zmiany przypisu z tytułu odpłatności mieszkańca nie weryfikowano odpisów za nieobecność z datą wsteczną, w związku z czym pomniejszenia o dni nieobecności były dokonywane w oparciu o posiadane dokumenty w danej chwili. (...)”.

(dowód: akta kontroli str. 33-36, 64, 575-645, 672-748)

W wyniku analizy stwierdzono, że wykazane w tabeli różnice nie miały wpływu na przekazaną kwotę dotacji.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było przyjęcie do obliczeń przez Dom (pracownika dokonującego pomniejszeń odpłatności) kwoty odpłatności wynikającej z obowiązującej na dzień sporządzenia pomniejszenia decyzji oraz niedokonywanie korekt tych wyliczeń w momencie przekazania przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie decyzji z nową wysokością odpłatności, które obowiązywały w miesiącu, za który dokonywany był odpis, co skutkowało zawyżeniem dochodów z tego tytułu o kwotę 67,95 zł.

Ad 4. Rozliczenie dotacji

Błędne ustalenie i rozliczenie kwot miesięcznych dotacji dla DPS

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022, poz. 2267) miesięczną kwotę dotacji na prowadzenie domów pomocy społecznej w rozdziale 85202 dla Powiatu „ustala się w wysokości odpowiadającej iloczynowi liczby mieszkańców domów, o których mowa w ust. 2, w powiecie i średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomniejszonemu o dochody uzyskiwane z odpłatności za pobyt w domu za mieszkańca, z zastrzeżeniem ust. 6”. W ust. 6 cytowanej ustawy „Do wyliczenia dotacji przyjmuje się średni miesięczny koszt utrzymania w domu nie wyższy jednak niż średnia miesięczna kwota dotacji wyliczona dla województwa”. Średnia miesięczna kwota dotacji obliczona dla Województwa Zachodniopomorskiego na 2022 r. wyniosła: 3 217,72 zł.

Kontrolujący dokonali obliczenia wysokości należnej Powiatowi dotacji w rozdziale 85202 w oparciu o przedłożoną dokumentację źródłową. Stwierdzono, że kwota należnej dotacji jest niższa od kwoty dotacji, którą przekazano w 2022 r. o kwotę 8 620,96 zł. W poniższej tabeli przedstawiono wyliczenie należnej kwoty dotacji dla DPS.

Miesiąc	Średni miesięczny koszt utrzymania	Liczba mieszkańców (przed 01.01.2004) za miesiąc poprzedni	Miesięczny koszt utrzymania ogółem (2 x 3)	Dochody z tytułu odpłatności mieszkańców dotowanych za miesiąc poprzedni	Średnia odpłatność na 1 mieszkańca za miesiąc poprzedni (5 : 3)	Kwota dotacji		Naliczenie dotacji	
						Wg kosztu utrzymania (2 - 6)	obliczona dla Województwa	wg kosztu utrzymania	wg kwoty dotacji dla Województwa (3 x 8)
								(2 x 3) - 5 *	**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Styczeń	4 043,64 zł	67	270 923,88 zł	96 822,43 zł	1 445,11 zł	2 598,53 zł	3 217,72 zł	174 101,45 zł	0,00 zł
Luty	4 043,64 zł	67	270 923,88 zł	96 460,73 zł	1 439,71 zł	2 603,93 zł	3 217,72 zł	174 463,15 zł	0,00 zł
Marzec	4 043,64 zł	67	270 923,88 zł	97 844,32 zł	1 460,36 zł	2 583,28 zł	3 217,72 zł	173 079,56 zł	0,00 zł
Kwiecień	4 581,97 zł	67	306 991,99 zł	97 642,44 zł	1 457,35 zł	3 124,62 zł	3 217,72 zł	209 349,55 zł	0,00 zł
Maj	4 581,97 zł	67	306 991,99 zł	97 826,73 zł	1 460,10 zł	3 121,87 zł	3 217,72 zł	209 165,26 zł	0,00 zł
Czerwiec	4 581,97 zł	67	306 991,99 zł	67 213,09 zł	1 003,18 zł	3 578,79 zł	3 217,72 zł	0,00 zł	215 587,24 zł
Lipiec	4 581,97 zł	67	306 991,99 zł	165 456,15 zł	2 469,49 zł	2 112,48 zł	3 217,72 zł	141 535,84 zł	0,00 zł
Sierpień	4 581,97 zł	66	302 410,02 zł	106 637,53 zł	1 615,72 zł	2 966,25 zł	3 217,72 zł	195 772,49 zł	0,00 zł
Wrzesień	4 581,97 zł	66	302 410,02 zł	108 657,37 zł	1 646,32 zł	2 935,65 zł	3 217,72 zł	193 752,65 zł	0,00 zł
Październik	4 581,97 zł	66	302 410,02 zł	118 964,94 zł	1 802,50 zł	2 779,47 zł	3 217,72 zł	183 445,08 zł	0,00 zł
Listopad	4 581,97 zł	66	302 410,02 zł	111 471,44 zł	1 688,96 zł	2 893,01 zł	3 217,72 zł	190 938,58 zł	0,00 zł
Grudzień	4 581,97 zł	66	302 410,02 zł	108 946,83 zł	1 650,71 zł	2 931,26 zł	3 217,72 zł	193 463,19 zł	0,00 zł
kwota dotacji								2 254 654,04 zł	
zwiększenia dotacji w ciągu roku ***								278 387,00 zł	
ogółem kwota dotacji dla Powiatu								2 533 041,04 zł	

(dowód: akta kontroli str. 70, 119, 197, 749-750)

* Oblicza się, gdy kwota z kolumny 7 jest niższa od kwoty z kolumny 8.

** Oblicza się, gdy kwota z kolumny 8 jest niższa od kwoty z kolumny 7.

*** Dodatkowe środki przyznane na DPS wg planu oraz rezerwy celowej (poza kwotami dotacji wynikającymi z naliczeń). Przekazywane transze dotacji zaokrągla się do pełnych złotych.

Na wskazaną różnicę wpłynęły wykazywane nieprawidłowe wysokości dochodów z tytułu odpłatności mieszkańców za pobyt w miesięcznych informacjach dla Wojewody Zachodniopomorskiego oraz to, że kwoty miesięcznych dotacji w przypadku 6 na 7 miesięcy należało ustalić według średniego miesięcznego kosztu utrzymania. W konsekwencji należne dotacje w okresie od stycznia do maja 2022 r. oraz za sierpień 2022 r. różniły się od faktycznie przekazywanych. Dane w tym zakresie wyszczególniono w poniższej tabeli.

Miesiąc	Transze dotacji		Różnica
	naliczone i przekazane na podstawie informacji Starostwa*	obliczone na podstawie zweryfikowanej dokumentacji źródłowej	
1	2	3	4 (2-3)
styczeń	174 158,00 zł	174 101,45 zł	56,55 zł
luty	172 940,00 zł	174 463,15 zł	-1 523,15 zł
marzec	172 883,00 zł	173 079,56 zł	-196,56 zł
kwiecień	209 008,00 zł	209 349,55 zł	-341,55 zł
maj	209 008,00 zł	209 165,26 zł	-157,26 zł
czerwiec	215 587,00 zł	215 587,24 zł	-0,24 zł
lipiec	141 536,00 zł	141 535,84 zł	0,16 zł
sierpień	206 555,00 zł	195 772,49 zł	10 782,51 zł
wrzesień	193 753,00 zł	193 752,65 zł	0,35 zł
październik	183 445,00 zł	183 445,08 zł	-0,08 zł
listopad	190 939,00 zł	190 938,58 zł	0,42 zł
grudzień	193 463,00 zł	193 463,19 zł	-0,19 zł
dodatkowe środki wg planu	248 710,00 zł	248 710,00 zł	0,00 zł
dodatkowe środki z rezerwy celowej	29 677,00 zł	29 677,00 zł	0,00 zł
OGÓŁEM	2 541 662,00 zł	2 533 041,04 zł	8 620,96 zł

*Przekazywane transze dotacji zaokrąglą się do pełnych złotych.

(dowód: akta kontroli str. 69, 117)

Przyczyną wskazanej nieprawidłowości było wykazanie w 6 miesięcznych informacjach dla wojewody kwot dochodów uzyskanych z odpłatności za pobyt mieszkańców objętych dotacją według ewidencji księgowej salda konta 221-01 zamiast według salda konta 130-01 oraz dokonanie korekty kwoty dochodów w miesięcznej informacji dla wojewody za lipiec 2022 r., która pomniejszyła rzeczywiste dochody za ten miesiąc.

Skutkiem nieprawidłowości jest pobranie dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie 8 620,96 zł. Zgodnie z art. 169 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych „Dotacjami pobranymi w nadmiernej wysokości są dotacje otrzymane z budżetu państwa w wysokości wyższej niż określona w odrębnych przepisach lub wyższej niż niezbędna na dofinansowanie lub finansowanie dotowanego zadania”. Ponadto art. 169 ust. 1 pkt 2 oraz art. 169 ust. 5 pkt 2 powyższej ustawy określa że: „Dotacje udzielone z budżetu państwa pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2. Odsetki od dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa nalicza się, począwszy od dnia stwierdzenia nieprawidłowego naliczenia lub nienależnego pobrania dotacji (...)”. Za dzień stwierdzenia okoliczności uznaje się dzień odebrania Wystąpienia pokontrolnego przez Jednostkę kontrolowaną.

Odpowiedzialność za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości ponoszą osoby dokonujące przelewów wpływów z tytułu opłat oraz księgujące dochody, a także bezpośrednio je nadzorujące.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień

Ad 3.3. Średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej

Nieprawidłowe ustalenie średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w 2021 r.

Zgodnie z art. 6 pkt 15 ustawy o pomocy społecznej średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej oblicza się jako „kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu”.

Zgodnie z tym przepisem średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca zależy od poniesionych kosztów i liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego. W tej sytuacji kluczowe jest prawidłowe ustalenie obu tych wielkości, w tym rzeczywistej liczby mieszkańców.

W wyniku kontroli stwierdzono, że poniesione koszty zostały ustalone prawidłowo, co potwierdza dokumentacja przedstawiona kontrolującemu. Jednakże nieprawidłowo obliczono liczbę mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego.

PCPR w zarządzeniu nr 2/2021 polecił do obliczania średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu opieki społecznej przyjąć liczbę mieszkańców z wyłączeniem wszystkich niewykorzystanych osobodni. Zgodnie z zarządzeniem przez niewykorzystane osobodni należy rozumieć dni pomiędzy zwolnieniem miejsca w DPS a umieszczeniem kolejnej osoby, pobytem mieszkańca w szpitalu lub jego urlopowaniem. DPS miał obowiązek na koniec okresu rozliczeniowego pomniejszać liczbę osobodni o ustaloną i odpowiednio przeliczoną liczbę dni nieobecności mieszkańców w Domu.

(dowód: akta kontroli str. 751-756)

Wobec posiadania przez Jednostkę sprecyzowanej metodologii obliczania średniego kosztu utrzymania mieszkańca DPS kontrolujący zweryfikowali zachowanie przez DPS wewnętrznych wytycznych oraz prawidłowość wykazania danych w dokumentach sporządzonych na podstawie wzorów stanowiących załącznik do procedury.

W wyniku analizy dokumentacji źródłowej ustalono różnice pomiędzy danymi źródłowymi, a danymi wykazywanymi w tabelach sporządzanych na potrzeby obliczenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Szczegóły różnic w osobodniach przedstawiono w poniższej tabeli.

L.p.	Miesiąc	Liczba dni pobytu na urlopie w 2021 r.		
		Dokumentacja źródłowa	Sprawozdanie z wykonania osobodni w 2021 r.	Różnica
1.	Styczeń	36	37	-1
2.	Marzec	36	34	2
3.	Sierpień	187	191	-4
4.	Wrzesień	114	101	13
5.	Październik	59	57	2
6.	Listopad	34	33	1
OGÓLEM		466	453	13

(dowód: akta kontroli str. 801-817)

Pani Dyrektor DPS wyjaśniła, że powodem różnic jest błędne ustalenie dni urlopu w miesiącach przedstawionych w tabeli, wskazując jednocześnie prawidłowe dane.

(dowód: akta kontroli str. 27, 36-40, 64)

Na podstawie ustaleń z powyższej tabeli obliczono prawidłowe liczby niewykorzystanych osobodni dla poszczególnych miesięcy. Na ich podstawie obliczono prawidłowe średnie liczby mieszkańców przebywających w DPS dla poszczególnych miesięcy. Następnie w wyniku zsumowania danych z poszczególnych miesięcy ustalono prawidłową sumę średnich liczb mieszkańców przebywających w DPS.

Zgodnie z ustaleniami kontrolerów suma średnich liczb mieszkańców przebywających w DPS, traktowana przez Jednostkę jako suma rzeczywistej liczby mieszkańców, wynosi 1381,3 i jest niższa o 0,62 od ustalonej przez Jednostkę. Sposób dokonywania obliczeń oraz szczegóły różnic w tym zakresie pomiędzy danymi wykazanymi przez DPS i ustaleniami kontrolujących przedstawiono w poniższej tabeli.

Miesiąc	Liczba miejsc w DPS	Liczba dni w miesiącu	Plan osobodni	Liczba niewykorzystanych osobodni wg Jednostki	Liczba niewykorzystanych osobodni wg dokumentacji źródłowej*	Wykorzystane osobodni wg Jednostki	Wykorzystane osobodni wg dokumentacji źródłowej	Średnia liczba mieszkańców w miesiącu wg Jednostki**	Średnia liczba mieszkańców w miesiącu wg dokumentacji źródłowej	Różnica
1	2	3	4 (2*3)	5	5'	6 (4-5)	6' (4-5')	7 (6/3)	7' (6'/3)	8 (7'-7)
styczeń	120	31	3720	130	129	3590	3591	115,81	115,84	0,03
luty	120	28	3360	146	146	3214	3214	114,79	114,79	0,00
marzec	120	31	3720	146	148	3574	3572	115,29	115,23	-0,06
kwiecień	120	30	3600	111	111	3489	3489	116,3	116,30	0,00
maj	120	31	3720	120	120	3600	3600	116,13	116,13	0,00
czerwiec	120	30	3600	135	135	3465	3465	115,5	115,50	0,00
lipiec	120	31	3720	188	188	3532	3532	113,94	114,00	0,06
sierpień	120	31	3720	225	221	3495	3499	112,74	112,87	0,13
wrzesień	120	30	3600	163	176	3437	3424	114,57	114,13	-0,44
październik	120	31	3720	126	128	3594	3592	115,94	115,87	-0,07
listopad	120	30	3600	142	143	3458	3457	115,27	115,00	-0,27

grudzień	120	31	3720	133	133	3587	3587	115,71	115,71	0,00
Razem	x	365	43800	1765	1778	42035	42022	1381,99	1381,37	-0,62

* Ustalono w oparciu o wykazane prawidłowe liczby dni przebywania mieszkańców na urloпах w 2021 r.

** Zaokrąglono do 2 miejsc po przecinku.

Powyższe różnice miały wpływ na prawidłowe ustalenie średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej w 2021 r. niezbędnego do obliczenia wysokości należnej dotacji w 2022 r. Szczegóły różnic w tym zakresie przedstawiono poniżej.

Lp.	Wyszczególnienie	Dane przyjęte do obliczenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej		Różnica (3-4)
		Stwierdzone w oparciu o dokumenty źródłowe	Wykazane przez DPS -załącznik do procedury	
1	2	3	4	5
1	Koszt całkowity funkcjonowania DPS roku poprzedniego	6 383 232,46 zł	6 383 232,46 zł	0,00 zł
2	Koszty inwestycyjne	0	0	0,00 zł
3	Wydatki remontowe	132 210,70 zł	132 210,70 zł	0,00 zł
4	Darowizny rzeczowe	24 811,76 zł	24 811,76 zł	0,00 zł
5	Środki unijne, środki pochodzące z programów krajowych lub dotacji celowych z budżetu państwa udzielonych na podstawie art. 115 ustawy o pomocy społecznej	96 261,00 zł	96 261,00 zł	0,00 zł
6	Koszt całkowity funkcjonowania DPS pomniejszony o koszty inwestycyjne i wydatki remontowe (1 - 2 - 3 - 4 - 5)	6 129 949,00 zł	6 129 949,00 zł	0,00 zł
7	Powiększenie o wskaźnik inflacji	103,3%	103,3%	
8	Pomniejszony koszt całkowity funkcjonowania DPS oraz powiększony o wskaźnik inflacji (6 x 7)	6 332 237,32 zł	6 332 237,32 zł	0,00 zł
9	Suma rzeczywistej liczby mieszkańców z poszczególnych miesięcy roku poprzedniego	1381,37	1381,99	-0,62
10	Średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej (art. 6 ust. 15 o pomocy społecznej) (8 : 9)	4 584,03 zł	4 581,97 zł	2,06 zł

(dowód: akta kontroli str. 758)

Przyczyną nieprawidłowo ustalonego średniego miesięcznego kosztu utrzymania w DPS w 2021 r. jest błędne przyjęcie do obliczeń liczby dni urlopu mieszkańców w 2021 r. (różnice wystąpiły w przypadku 6 miesięcy).

Zgodnie z art. 60 ust. 3. ustawy o pomocy społecznej ogłoszony średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej może być niższy niż obliczony zgodnie z art. 6 pkt 15, jednak pod warunkiem zapewnienia realizacji zadań na poziomie obowiązującego standardu.

W związku z tym, że ustalona przez DPS wysokość średniego miesięcznego kosztu utrzymania w DPS jest niższa od ustalonej przez kontrolujących przy jednoczesnym zachowaniu standardu realizacji zadań, powyższe nie ma wpływu na wysokość pobranej dotacji celowej.

Przyjęcie nieprawidłowych danych do obliczenia średniego kosztu skutkuje niezachowaniem wewnętrznych procedur dotyczących obliczania średniego kosztu utrzymania w danym roku. Postępowanie to stanowi uchybienie.

Osobą odpowiedzialną za powyższe jest pracownik obliczający średni koszt oraz osoby bezpośrednio nadzorujące realizację zadania.

<p>Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyjaśnienia z dnia z dnia 27 czerwca 2023 r. Pani Marty Lewińskiej dot. mieszkańców przebywających w DPS „na starych zasadach”. 2. Wyjaśnienie z dnia 28 czerwca 2023 r. Pani Ewy Bogdan dot. decyzji w sprawie opłat za pobyt mieszkańców w DPS. 3. Wyjaśnienia z dnia 29 czerwca 2023 r. Pani Julii Porwit dot. wykazywania dochodów w informacjach dotyczących liczby mieszkańców w DPS oraz kosztów ich utrzymania. 4. Oświadczenie z dnia 29 czerwca 2023 r. Pani Julii Porwit dot. działalności gospodarczej. 5. Oświadczenie z dnia 29 czerwca 2023 r. Pani Julii Porwit dot. przekazywania transz dotacji do DPS. 6. Oświadczenie z dnia 29 czerwca 2023 r. Pani Julii Porwit dot. nieponiesienia kosztów inwestycyjnych w 2021 r. 7. Oświadczenie z dnia 3 lipca 2023 r. Pani Julii Porwit dot. darowizn. 8. Oświadczenie z dnia 3 lipca 2023 r. Pani Julii Porwit dot. nieotrzymania darowizn pieniężnych w 2021 r. 9. Wyjaśnienie z dnia 4 lipca 2023 r. Pani Ewy Bogdan ws. sprawozdania z wykonania osobodni za styczeń 2021 r. 10. Oświadczenie z dnia 6 lipca 2023 r. Pani Dagmary Pawłowskiej ws. sporządzania przepustek. 11. Oświadczenie z dnia 7 lipca 2023 r. Pani Julii Porwit ws. nieobecności mieszkańców. 12. Wyjaśnienia z dnia 13 lipca 2023 r. i 14 lipca 2023 r. (uzupełnienie) Pani Julii Porwit dot. kontrolowanych zagadnień.
<p>Ocena obszaru kontroli</p>	<p>Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji w ramach zadań związanych z Domami Pomocy Społecznej w 2022 r., w tym szczegółowego rozliczenia dotacji przekazanej dla Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie, Nowe Czarnowo 66,</p>

	74-105 Nowe Czarnowo ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.
Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania	<p>Dotacja celowa przekazywana z budżetu państwa przeznaczona jest na realizację zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. Środki finansowe przeznaczone są na dofinansowanie działalności domów pomocy społecznej, w których przebywają mieszkańcy objęci dotacją, tj. którzy zostali przyjęci do domów przed dniem 1 stycznia 2004 r., a także mieszkańcy przyjęci po 1 stycznia 2004 r. posiadający skierowanie wydane przed tym dniem.</p> <p>W 2022 r. w DPS w Nowym Czarnowie przebywało od 118 do 120 mieszkańców, w tym od 66 do 67 mieszkańców umieszczonych przed 1 styczniem 2004 r.</p> <p>Uzyskana z budżetu państwa dotacja w 2022 r. została wydatkowana na bieżącą działalność DPS w Nowym Czarnowie. Środki z dotacji pozwoliły na częściowe sfinansowanie wynagrodzenia dla 82 pracowników Domu wraz z pochodnymi, wyżywienie podopiecznych, opłacenie podatku od nieruchomości na 2022 r., zakup niezbędnych leków, środków czystości oraz suszarki bębnowej.</p> <p>W 2022 r. DPS w Nowym Czarnowie poniósł wydatki w rozdziale 85202 w kwocie 6 767 013,10 zł, w tym wydatki pokryte ze środków dotacji stanowiły 37,56% całości wydatków w tym rozdziale, tj. kwotę 2 541 662,00 zł.</p> <p>Pomimo stwierdzenia w trakcie kontroli, że dotacja celowa została pobrana w nadmiernej wysokości w kwocie 8 620,96 zł kontrolujący ocenili działalność Starosty Gryfińskiego pozytywnie z nieprawidłowościami. Kwota pobrana w nadmiernej wysokości stanowi jedynie 0,34% przekazanej w 2022 r. dotacji celowej dla DPS w Nowym Czarnowie.</p>
Wpis do książki kontroli	Nr 3
Zalecenia	<p>1. Dokonać zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 8 620,96 zł, wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, naliczonymi począwszy od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, tj. dnia stwierdzenia okoliczności, o której mowa powyżej. Środki należy zwrócić w ciągu 15 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Dokonując zwrotu środków w tytule przelewu proszę o wskazanie, że następuje w związku z przeprowadzoną kontrolą. [Art. 169 ust. 1 pkt 2, ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia</p>

	<p><i>27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.)].</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Ustalać i wykazywać w prawidłowej wysokości dochody z tytułu odpłatności za pobyt w DPS w miesięcznych informacjach dotyczących liczby mieszkańców w DPS oraz kosztów ich utrzymania. 3. Dokonywać pomniejszenia odpłatności za pobyt mieszkańca w DPS w prawidłowej kwocie. 4. Ustalać wysokość średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w DPS na podstawie stanu faktycznego wynikającego z dokumentacji źródłowej, w szczególności w zakresie rzeczywistej liczby mieszkańców.
<p>Pouczenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - O sposobie wykonania zaleceń albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. - Zwroty proszę kierować na właściwe rachunki bankowe Wojewody Zachodniopomorskiego, tj.: nr 87 1010 1599 0056 3013 9135 0000 – dla dotacji, nr 57 1010 1599 0056 3022 3100 0000 – dla odsetek. - Opis dokonywanego przelewu powinien zawierać pełną klasyfikację budżetową, rok w którym uzyskano zwracaną dotację, wskazanie, że jest to zwrot dotacji pobranej w nadmiernej wysokości (<i>dot. PwNW</i>), a także odniesienie do numeru pisma i daty wystąpienia pokontrolnego. - Odsetki należy naliczyć począwszy od dnia wskazanego w zaleceniu, tj. razem z odsetkami za ten dzień, a nie liczonymi dopiero od następnego dnia. - Odsetek od dotacji nie nalicza się w sytuacji, gdy ich wysokość przed zaokrągleniem do pełnych złotych nie przekracza 8,70 zł. [<i>Art. 54 §1 pkt 5) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r., poz. 2383)</i>]. - Zgodnie z art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 289 ze zm.) niedokonanie w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych. - Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od

	wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
PODPIS KIEROWNIKA JEDNOSTKI KONTROLUJĄCEJ	z upoważnienia WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO <i>Mateusz Wagemann</i> II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI